

محمد صادق مفتاح*

کنترل قیمت؛ وظیفه ذاتی دولت‌ها

هیچگاه و در هیچ جای دنیا کسی انتظار ندارد که قیمت‌ها برای مدت زمان طولانی ثابت بماند چرا که با تغییر مؤلفه‌های اقتصاد کلان شاهد تغییر قیمت‌ها خواهیم بود.

نکته مهم در اینجا که نباید از آن غافل شد این است که فاصله زمانی میان افزایش قیمت و کاهش قیمت‌ها چقدر و دامنه نوسان قیمت‌ها چگونه است. در واقع آنچه امروز دولت با آن مبارزه می‌کند نوعی رهاشدگی قیمت‌هاست که از تبعات اقتصادی ایجاد شده در طول سال‌ها گذشته نشأت می‌گیرد. آنچه دولت باید با آن مبارزه کند افزایش دامنه نوسان قیمت‌ها در فواصل زمانی کوتاه است. دولت باید بتواند با اجرای سیاست‌های درست آرامش را به بازار برگرداند و قیمت‌ها افزایش منطقی را تجربه کنند. همچنین باید به این موضوع توجه کرد که گرانی و گران‌فروشی نتیجه حضور دلالت و واسطه‌گران آن است که مبارزه دولت و فعالان اقتصادی در راستای تثبیت قیمت‌ها را به دنبال داشته تا منجر به آن شود که قیمت‌ها به دامنه منطقی خود برگردند. این روزها هم که بسیار از تورم صحبت می‌شود منظور دامنه تغییر قیمت‌ها در یک بازه زمانی است که اگر دامنه نوسان قیمت‌ها بر مبنای مکانیزم عرضه و تقاضا تنظیم شود خود به خود قیمت‌ها کنترل می‌شود.

حفظ، کنترل و نگه داشتن دامنه نوسان قیمت‌ها در حد معقول وظیفه ذاتی دولت‌هاست که قائل به زمان خاصی هم نیست و در تمام طول عمر دولت‌ها این رویکرد اعمال می‌شود تا مانع از نوسانات قیمتی در بازار باشد. بنابراین ذکر این نکته ضروری است که تثبیت قیمت با مدیریت قیمت تفاوت‌های جدی دارد. حالت اول در مواقع ضروری یعنی شرایطی که فاصله زمانی افزایش قیمت‌ها کوتاه می‌شود و دامنه قیمت‌ها افزایش می‌یابد اجرایی می‌شود اما در حالت دوم دولت‌ها به صورت دائمی وظیفه دارند سیاست‌ها و راهبردهایی در زمینه مدیریت قیمت‌ها داشته باشند. این بدان معناست که دولت‌ها باید به صورت جدی در مواقعی ورود کنند که مؤلفه‌های اقتصادی باعث افزایش قیمت‌ها می‌شوند در واقع آن مؤلفه‌ها را کنترل کنند. آنچه امروز هم در قالب سیاست تثبیت قیمت‌ها شنیده می‌شود همین راهکار است که توسط دولت اجرایی می‌شود.

در برخی موارد گرانی ناشی از بهم خوردن تعادل میان عرضه و تقاضاست که در شرایط بحران اقتصادی خود را نشان می‌دهد اما توسعه اقتصادی، شکوفایی اقتصادی و افزایش تولید و منجر به بازگشت رونق و تعادل به بازار می‌شود و به صورت واضح خود را در دامنه نوسان قیمت‌ها نشان می‌دهد.

*معاون بازرگانی وزارت صمت

منبع: ایران